

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

FÓKUSZBAN A KKV- ÉS AGRÁRHITELEZÉS

Az Erste Bank Hungary Zrt. hazánk egyik meghatározó hitelintézete. Fontos szerepet vállal a magyar agrárium és a KKV-szektor finanszírozásában. A Bank tovább erősödő jelenléttel számol ezeken a területeken. Hogyan gondolkodik a Bank a KKV-k és az agrárszektor finanszírozásáról? Milyen elképzelések fogalmazódnak meg e vállalkozói kör kiszolgálására? Mi lehet a kedvezményes alapítványi kezességvállalás szerepe? Erről beszélgettünk Kálmán Lászlóval, az Erste Bank Hungary Zrt. Kis- és Középvállalati Igazgatóság vezetőjével.

Hogyan ítéli meg a Bank számára a KKV-szektorban kínáló üzleti lehetőségeket?

Az elmúlt időszakban megkezdődött és várhatóan az előttünk álló években folytatódik a gazdasági növekedés. A vállalati piacon kulcsfontosságú szerepet kapnak a mikro-, kis- és középvállalkozások, amelyek az uniós források és a hitelek segítségével látványos növekedést érhetnek el, ezáltal fokozottabban járulhatnak hozzá a fejlődéshez. A Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitelprogramja, illetve az Eximbank Zrt. exportélenkítési hitelprogramja komoly segítséget nyújt a vállalkozás hitelkeresletének élenkítésére és kiszolgálására. Kihasnálva a KKV-szektor kínálta üzleti lehetőségeket a bank célja, hogy a KKV-k hitelpiacán néhány éven belül

a négy legnagyobb szereplő közé kerüljön, elsősorban az agrárfinanszírozásra, az exportőrökre és azok beszállítóira koncentrál,

és ezzel párhuzamosan a hitelezési folyamatokat is jelentősen felgyorsítja.

Milyen hitelezési politikát folytat a Bank az agrárszektorban?

Az agrárszektor hagyományosan kiemelkedő területe az ERSTE Bank finanszírozási tevékenységnek. A banki stratégiában a mezőgazdasági és élelmiszeripar finanszírozása a fókuszban szerepel. A mezőgazdaságban, főként a növénytermesztésben jó üzleti lehetőségekkel rendelkező, megbízható ügyfelekkel lehet találkozni, részben az állami és uniós támogatásokra

„A Bank KKV-politikája és egyben agrárfinanszírozási politikája összefoglalva: a finanszírozás legyen egyszerű, személyes, kiszámítható.”

Kálmán László

támaszkodva jelentősen javult a szektorban a pénzügyi kiszámíthatóság. Az agrárium finanszírozása a Bank számára is jövedelmező.

Az ágazat mely szereplői közül kerül ki a Bank agrárpartneri köre?

A banki üzletpolitika mindenekelőtt a közepes méretű mezőgazdasági és a nagyobb méretű élelmiszeripari vállalkozások hitelezését-finanszírozását preferálja. Az élelmiszeripart azonban általában nagyobb kockázatúnak tartjuk: tőkeigényes tevékenységekről van szó, sok cég méretproblémákkal, eladósodottsággal, versenyképességi és jövedelmezőségi gondokkal néz szembe. Jelenleg, mind az ügyfélszámot, mind a kihelyezett pénzügyi forrásokat tekintve az mezőgazdaság és élelmiszeripar 15 százalékkal részesedik a KKV-portfoliónk-ból.

Milyen banki megoldásokkal segítik az agrárvállalkozások kiszolgálását?

Az is jelzi, hogy kiemelt figyelem irányul az élelmiszer-gazdaságra, hogy a Bank létrehozta úgynevezett agrárkompetencia központját. Feladatai között szerepel a banki kollegák folyamatos képzése, hogy hatásosabban tudjanak részt venni az agrárium kiszolgálásában. A központ a banki üzleti stratégiát megalapozó gazdasági és szakágazati elemzéseket végez, feladata a kapcsolattartás például a Földművelésügyi Minisztériummal, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával. A jogszabályok figyelemmel követése mellett, abban is szerepet vállal, hogy a különféle banki szempontok kommunikálásra kerüljenek a jogszabályalkotás megalapozó folyamatában.

Miként veszik igénybe az alapítványi kezességet?

Az alapítványi kezességvállalásnak komoly szerepe van az életképes, de esetenként nem hitelképes (agrár és nem agrár) vállalkozások banki finanszírozási forráshoz jutásában. A kezességnyújtásról szóló alapítványi döntések gyorsan, rugalmasan születnek meg. Egyúttal a kezességvállalásnak támogató szerepe van, hiszen a garancia díjazása nagyon kedvező. A támogató szerep azonban ennél tágabb értelemben is érvényes: nemcsak az a lényeg, hogy előnyös díjú kezességhez juthatnak a vállalkozások, hanem az is, hogy nélküle sokszor nem lenne banki finanszírozás. A bankban külön elemzés is alátámasztotta, hogy a nem megfelelő fedezettel rendelkező ügyfélkörben sokan csak alapítványi közreműködéssel kaphattak banki pénzügyi forrást. Így az alapítványi

kezességnyújtás tágítja azt a kört, amelyből a bank partnerei verbuválódhatnak, s így a banki üzleti lehetőségek is nagyobbak.

Hogyan alakulhat a jövőben a KKV-, illetve az agrárhitelezési tevékenység?

A következő években az uniós pályázati támogatások segítségével megvalósuló fejlesztések finanszírozása lesz a kis- és középvállalati banki üzletág (például hitelezés, lízing) egyik meghatározó területe. Ezt támasztja alá, hogy a kormányzati szándékok szerint a mostani fejlesztési periódusban az uniós források 60 százaléka közvetlenül a gazdaság fejlesztését fogja szolgálni, s egyúttal a pályázati rendszer működtetése (a pályázás) a korábban jóval egyszerűbb lesz. Ugyanakkor, tapasztalataink szerint, számos ipari, élelmiszer-gazdasági vállalkozói fejlesztési projekt a 2014-2020-as uniós költségvetési időszak új pályázataira vár, amelyek remélhetően 2015 tavaszán fokozatosan meg is nyílnak. E piaci lehetőség kihasználása érdekében a bankunk felállított egy külön EU tanácsadó irodát is, amely segítséget nyújt az ügyfeleknek a finanszírozási kérések (például a hitelezés vagy akár az ahhoz kapcsolódó kezességvállalás lehetőségének bemutatása) mellett a pályázatok megírásában, a támogatások lehívásában, valamint a projekt zárását követő pénzügyi jelentések szakszerű elkészítésében.

Melyek a banki KKV-politika főbb jellemzői?

A Bank KKV-politikája és egyben agrárfinanszírozási politikája összefoglalva: a finanszírozás legyen egyszerű, személyes, kiszámítható. A KKV-k banki finanszírozása jelentős mértékben személyfüggő tevékenység. A bankok technikai felkészültsége, termékválasztéka ugyanis hasonló. Elsősorban a banki kapcsolattartó személyes felkészültsége, hitelessége, szakmai kapcsolatrendszere és aktivitása határozza meg a bank és ügyfél együttműködésének sikerességét. Különösen sokat számítanak a stabil kapcsolatok, a kollégák állandósága. KKV-hitelezési stratégiánk fontos eleme, hogy minden megyében jelen akarunk lenni, helyi emberekkel. Az ügyfélszerzéshez és a -megtartáshoz is kell ugyanis a személyesség.

Milyen lépéseket tesz a Bank a KKV- és agrár hitelezési tevékenység bővítése érdekében?

Az elmúlt években a bankok közötti verseny arra is rávilágított, hogy megnőtt a

pénzintézetek kockázatvállalási hajlandósága és a szolgáltatások közötti különbség. Az lehet sikeres, aki a leginkább cégre szabott, megfelelő feltételekkel kínált konstrukciót nyújtja. Az Erste tudatosan keresi azokat az ügyfeleket, akikkel szeretne együttműködni. A minél hatékonyabb szolgáltatás érdekében a bank átalakította KKV-kiszolgálási modelljét (amely természetesen az agrárvállalkozásokat is érinti), és létrehozott egy dedikáltan az ügyfelekkel foglalkozó csapatot. Az Ersténél a KKV-k is megkapják a nagyobb cégeknek járó figyelmet és a személyre szabott tanácsadást.

A bankunk proaktív módon, például helyi rendezvények, üzleti reggelik szisztematikus szervezésével rendszeres ügyfél-találkozókat tart a bank által preferált KKV-ügyfélkörben. Ez teszi lehetővé a személyes megismerkedést, illetve erre támaszkodva indulhat el a közös gondolkodás az ügyfélre szabott finanszírozási megoldások (árazás, kondíciók) kialakítására.

Milyen felfogást követ a Bank a KKV-, illetve az agrárszektor kiszolgálásában? Milyen szerepet szánunk az AVHGA kezességi termékeinek?

A KKV-k - így az általunk elsősorban megcélzott évi mintegy 200 millió forint feletti bevétellel rendelkező vállalkozások - pénzügyileg egyre tudatosabbak, egyre jobban értik a pénzintézetek működését, illetve egyre több vállalkozás vonja be a finanszírozót már a tárgyalások, a projekttervezés időszakában. Az nem elég, ha egy cégvezető vagy cégtulajdonos profi szakember a saját területén, értenie kell a pénzügyekhez is, vagy meg kell találnia a feladatra leginkább megfelelő partnert. Ha a bank és ügyfele egy nyelvet beszél, értik egymás szempontjait, könnyebben teljesíti a másik elvárásait. Ez a szemléletbeli változás zajlik a korábbi válság tanulságai nyomán, illetve az újabb uniós finanszírozási lehetőségek megjelenésének hatására. Természetesen részt veszünk a kedvezményes agrár- és KKV-hitelkonstrukciókban, a beruházás, a forgóeszköz vagy a támogatás megelőlegezés finanszírozásában. Ám, a felkínált finanszírozási megoldásainknak, vagy akár a számlavezetésnek nem csupán "termékeknek" kell lenniük, hanem az ügyfél által közérthető, kiszámítható, vonzó szolgáltatásnak is, amelyhez a bank vagy az ügyfél igénye esetén az alapítványi kezesség is hozzákapcsolódik.

ALAPÍTVÁNYI TÁMOGATÁSKÉNT NYÚJTOTT KEZESSÉG

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány az európai uniós állami támogatási szabályok korlátainak oldása és az agrár-vállalkozások finanszírozásának bővítése érdekében vezette be az alapítványi támogatásként nyújtott, saját kockázatú kezességet. Az AVHGA tulajdonosi hátterének és alapítványi, nonprofit formájának köszönhetően ugyanis állami támogatás nélkül, az alapítványi vagyon terhére, saját kockázatra is képes kezességet nyújtani. Az állami támogatási szabályok alól való mentesülés feltétele, hogy az ügylet mögött nem állhat állami viszontgarancia, és nem vehető igénybe költségvetési díjtámogatás sem. A saját kockázatú kezességvállalás díja (50 százalékos készfizető kezességvállalás mellett, a hitelösszegre vetítve évi 0,5 százalékos) lényegesen kedvezőbb, mint a támogatási lehetőségek hiányában alkalmazandó piaci díj.

Az elmúlt időszak kedvező tapasztalatai alapján, illetve az új uniós szabályokra való tekintettel az Alapítvány 2014. október 13-ától kiterjesztette az alapítványi támogatásnak minősülő kezesség alkalmazási körét. Az alapítványi támogatás igénybe vétele mind a Növekedési Hitelprogram keretében nyújtott, mind az azon kívüli ügyletek esetében lehetséges. A saját kockázatú kezességvállalás bővítése az alábbi esetekben jelenthet segítséget a vállalkozások finanszírozásában.

A de minimis keret kimerülése

Az állami támogatási jogcímek közül leggyakrabban az úgynevezett csekély összegű (de minimis) kategória alkalmazható. A mezőgazdasági vállalkozások de minimis kerete rendkívül alacsony (15.000 euró/3 év), de a többi ágazatban működő cégek támogatási lehetősége is korlátozott. Az uniós állami támogatási szabályok szerint az elsődleges mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó feldolgozó, kereskedelmi és szolgáltató tevékenységek nem a mezőgazdasági, hanem az általános feltételű rendeletek hatálya alá esnek. Így az általános de minimis 200.000 eurós értékhatára vonatkozik rájuk. Ám az uniós szabályok szigorodtak, a három éves keretösszeget 2014-től nem vállalkozásonként, hanem cégcsoport szinten kell vizsgálni. Emiatt a vállalkozások de minimis kerete gyorsabban kime-

rülhet. Ez esetben eddig csak piaci díjon lehetett intézményi kezességet bevonnani a hitelezésbe, de az elsődleges mezőgazdaságon kívüli ügyletek piaci díjai lényegesen magasabbak a szűk értelemben vett agráriuménál.

Ezt igyekszik ellensúlyozni az alapítványi támogatásnak minősülő saját kockázatú kezességvállalás kiterjesztése a mezőgazdasághoz közvetlenül kötődő vállalkozások számára is.

A maximális támogatásintenzitást elérő pályázati, vissza nem térítendő támogatások igénybe vétele

Az európai uniós szabályok szerint a beruházásokat segítő állami támogatások mértéke szigorúan korlátozott. Gyakran előfordul, hogy a fejlesztéseket ösztönző vissza nem térítendő támogatásokat a megengedett maximális intenzitással ítélik meg a vállalkozásoknak. Így a projekthez további támogatás nem adható. A megvalósításhoz felvett hiteleket biztosító kezességhez sem lehet állami támogatást jelentő díjkezdményt nyújtani. Lévén, az alapítványi támogatásként nyújtott kezesség nem minősül állami támogatásnak, a kedvező díjú kezesség elérhetővé válik a maximális intenzitással támogatott projektek finanszírozása esetén is. 2014-ben számos beruházás, nagyrészt állattartó telepek korszerűsítését segítette elő az alapítványi támogatásként nyújtott kezesség.

E fejlesztések nagy része a Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitelprogram keretében valósult meg, amely azért is sikeres a gazdálkodók körében, mert szintén nem minősül állami támogatásnak.

Exportügyletek

Az uniós szabályozás szerint az exporttevékenység közvetlen segítése tilos, így a közvetlen exportfinanszírozási célú ügyletekhez az alapítvány alapesetben csak piaci díjon nyújthat kezességet.

Az alapítványi támogatásnak számító saját kockázatú kezesség exportügyletekre való kiterjesztése révén az exportcélú hitelekhez is kapcsolódhat kedvezményes díjú kezességnyújtás.

AZ ÖNTÖZÉS FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

Az agrárágazat fejlesztésére mintegy 12,4 milliárd euró uniós támogatás áll rendelkezésre 2020-ig, ez 1,9 milliárd euróval több, mint a korábbi hét éves időszakban.

A legfontosabb támogatási területek között szerepel a kertészeti ágazat fejlesztése.

Az egyik kiemelt program pedig az öntözés-fejlesztési beruházások támogatása lesz, amelyre 40 milliárd forintot kívánnak fordítani a következő években.

Így az öntözött területek nagysága a jelenlegi 100 ezer hektárról 150 ezer hektárra növekedhet.

HISZÜNK A MAGYAR MEZŐGAZDASÁGBAN

Nincs nyúltenyésztő aki ne ismerné a lajosmizsei Olívia Kft. nevét. Már csak azért is, mert komoly szerepe van abban, hogy átalakult a magyar nyúltenyésztés. Korábban jellemzően falusi parasztudvarokban, vagy kisvárosi vasutas-, és bányászkolóniák hátsó kertjeiben tartották az extenzív körülményeket elviselő, vegyes fajtájú nyulakat. Az igényes piacokra termelő vágóhid már nagytömegű egyenletes minőségű árut kívánt. Törvényszerű volt tehát, hogy a kistermelői telepeket felváltották az állatvédelmi előírásoknak is megfelelő, nagy teljesítményű hibrideket tenyésztő nyúltelepek. Ebben a minőségi váltásban volt úttörő szerepe a svájci tulajdonú vállalkozásnak.

A nyúltenyésztés és a nyúlhús feldolgozás helyzetéről kérdeztük Jürg Halter gazdasági igazgatót.

- Korábban Magyarországon több nyúlhús feldolgozó üzem volt, mára kettő maradt. Az okokat vizsgálva látnunk kell, hogy egyrészt megnöttek a feldolgozásban a minőségi igények, másrészt szerencsésebb, ha a feldolgozó pontosan ismeri a piac igényeit, vagyis közelebb van a piachoz, mondhatom azt is, hogy a vevők körében él. Pontosan tudjuk, hogy milyennek kell lennie egy professzionális nyúltelepnek ahhoz, hogy a minőségi követelményeket kielégítsük. Sajnos a korábbi nyúltelepek túlnyomó része egyre rosszabb állapotba került, nem felelt meg ezeknek a magas elvárásoknak. Ez nekünk is megnehezíti a helyzetünket, mert szeretnénk minél több tenyésztővel együtt dolgozni, de bizony az új generációból kevés fiatal foglalkozik nyúltenyésztéssel, pedig Magyarország ha-

gyományosan mezőgazdasági ország. Így aztán az utóbbi években saját nyúltelepeket kellett építenünk. Valószínűleg a jövőben is ezt kell tennünk.

Az Olívia Kft. híres az innovációiról, amelyek mind a nyúlartásra, mind a húsfeldolgozásra vonatkoznak. Erről a következőket mondta a gazdasági igazgató.

- Egyik első innovációs projekt az állatjóléttel kapcsolatos. Fogalmazhatok úgy is, hogy a tartási formát javítottuk meg. Olyan ez, mint a repülőgép: mindenki eljut a célállomásra, de az első osztályon jobbak a körülmények, tágasabb, kényelmesebb a hely, kellemesebb az utazás. Igaz, ezt meg kell fizetni. Mi az állatjólétbe fektetünk be, aminek eredményeképpen nagyobb helyük van a nyulaknak, több szinthez álló, átgondolt szerkezetű boxokat alakítottunk ki és vannak úgynevezett környezetgazdagító elemek is,

mint például a zene. Ez egy olyan technikai kombináció, aminek következtében jobban érzik magukat az állatok, stresszmentes körülmények között élnek, ráadásul a rendszer a fenntartható fejlődés követelményeinek is megfelel.

Melyek voltak a jelentősebb innovációs fejlesztéseik? - kérdeztük a gazdasági igazgatótól.

- 2012-ben pályáztunk a Gazdaságfejlesztési Operatív Program (GOP) keretében a lajosmizsei telephelyi fejlesztésre. A projekt keretében új hízónyúl tartási és takarmányozási technológiát vezettünk be, amely minden szempontból megfelel a svájci állatvédelmi rendeletnek. Ehhez kikísérleteztük az optimális takarmányt, mely lehetővé teszi a maximális termelési eredmények elérését, az elhullások és a takarmányindex minimalizálása mellett. Végül soron az így előállított hízónyúl alkalmas arra, hogy Svájcban, ahol a legszigorúbb állatjóléti előírások vannak érvényben, meg tudjuk őrizni a piaci pozícióinkat. Ezt követően 2013-ban a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Kutatási és Technológiai Koordinációs Alap támogatásával cégünk ócsai és dabasi telephelyén valósítottunk meg támogatott projektet. Ezen a két telepen is lehetővé vált a gazdaságos, állatbarát tartás. A ketrecek könnyen átalakíthatók, így a választási kor elérésekor a hízóállatok ugyanabban a boxban maradhatnak, ezzel stresszmentessé tehető az elválasztás, aminek révén nő a fajlagos termelési mutató is. A projekt keretében tartástechnológiai kísérleteket, valamint új táp formációk kiválasztására vonatkozó kísérleteket is végeztünk. 2013-ban indultunk a GOP Piacorientált kutatás-fejlesztés támogatása fejezetben kiírt pályázaton, amikor is az Olívia Kft. és a Kaposvári Egyetem konzorciuma a nyúlhús és a belőle készült termékek minőségjavítását, az élelmiszerbiztonság fokozását, valamint az állategészségügyi állapot és az állatjólét javítását, továbbá az ezt szolgáló tartástechnológia kidolgozását tűzte ki célul. A pályázat megvalósítás során komple-

„az alapítvány a hasonló pénzügyi szervezetek közül egyedülálló módon a saját kockázatára is nyújt kezességet.”

Jürg Halter

xen fejlesztettük a nyúl- és a nyúlhús termékek előállításának minden részfolyamatát. A pályázat eredményeként kifejlesztettünk egy olyan új, multifunkcionális anya- és hízóállatok tartására alkalmas boxot, amely egyszerre felel meg az állatjóléti elvárásoknak és a gazdaságos állattartás támasztotta követelményeknek. Ugyancsak a projekt során kialakított törzsállományból származó, jobb szaporodási mutatókkal rendelkező anya hibrid vonal mellett továbbfejlesztettük a hízóállatok súlygyarapodási és színhús kihozatali arányát. A projekt része volt a pro- és prebiotikum takarmányozási hatásmechanizmusának feltérképezése, a CT újszerű és komplexebb alkalmazása a tenyésztési technológiában. A projekt során több olyan új terméket is alakítottunk ki, amelyek teljes körűen megfelelnek a bébiételek támasztotta minőségi követelményeknek.

Az előzőekből az látszik, hogy nagy súlyt fektetnek az állatjólétre. Megéri ez?

- Mint mindennek, ennek is akkor van értelme, ha az emberek akarják és áldoznak is érte. A svájci vevőink igénylik és meg is fizetik. Ott a drágább, prémium kategóriás termék kritériuma, hogy milyen körülmények között tartották az állatokat. A vevő megfizeti azt, hogy az állat jól érzi magát. Mindez fogyasztói tudatosság és nem utolsó sorban pénztárca kérdése. A tudatosság kialakítására a társadalomnak és magának az államnak is kell törekednie. Érthető, hogy a cégünknel a magasabb minőségre törekszünk, vagyis az állatjólét és a prémium-termékek irányában fejlesztünk. Erre megy a világ. Hiszünk abban, hogy a magyar tenyésztői körben sok lehetőség van, sok olyan tenyésztő van és lesz, aki csatlakozni tud hozzánk.

Hogyan oldották meg e nagy projektek pénzügyi finanszírozását?

- A nagyobb projekteket a Sberbank (korábbi Volksbank) finanszírozta. Emellett hosszú évek óta kerestünk egy másik bankot. Így találtunk

a K&H Bankra, amely a belga KBC csoporthoz tartozik, összességében ez egy olyan befektetői csoport, amely az európai mezőgazdaságban erősen jelen van, és nem utolsó szempont, hogy komoly szakértelemmel rendelkezik ezen a területen. A bank kecskeméti fiókjával szoros és jó kapcsolatunk alakult ki, mind a beruházási hitelek, mind a támogatást megelőző hitelek kapcsán a szakszerűséget és a rugalmasságot emelném ki. A hitelek mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll. Nemrég fejezte be az alapítvány cégünk átvilágítását. Alapos és minden részletre kiterjedő munka volt, ami nem véletlen, hiszen az alapítvány a hasonló pénzügyi szervezetek közül egyedülálló módon a saját kockázatára is nyújt kezességet. Tekintettel arra, hogy az uniós szabályok szerint az állami viszontgaranciához kapcsolódó és/vagy költségvetési díjtámogatást tartalmazó garanciaanyújtás állami támogatásnak minősül, más megoldásra is szükség van. Az Alapítvány tulajdonosi háttere és alapítványi, nonprofit formája alapján állami támogatás nélkül, az

alapítványi vagyon terhére a vállalkozások finanszírozásának bővítése érdekében bevezette az alapítványi támogatásként nyújtott, saját kockázatú kezességet. Így azok a gazdálkodó szervezetek is finanszírozhatóvá válhatnak, amelyek már kimerítették a támogatási lehetőségeiket.

Tervezik-e a termelés növelését? - kérdeztük a gazdasági igazgatótól.

- Cégünk a legnagyobbak közé tartozik Európában. Fő piacaink Svájc és Németország. A friss és fagyasztott húsrú mellett egyik legnagyobb beszállítói vagyunk Európában a legszigorúbb minőségi feltételeket támasztó bébiétel gyártóknak, és jelentős a kutymacskaeledel mennyisége is. Hetente 40 ezer állatot vágunk, ennek 75%-a saját telepeinkről származik. Különböző telepeink vannak eltérő tartási formákkal. Lajosmizsén, Ladánybenén olyan földterületek fölött is rendelkezünk, amelyek alkalmasak újabb beruházások létesítésére. Az elmúlt években sok beruházásunk volt. A bankok csak akkor adnak hitelt, ha jó a mérlegünk, márpedig jó mérleg akkor van, ha van árbevétel és pénzforgalom, van szabad pénzeszközünk. Nehéz a fejlesztés, mert új piacokra kell betörnünk, csak akkor megy, ha megosztjuk a kockázatot, ami esetünkben 40-50%-os támogatást jelent. Támogatás nélkül nem tudunk újabb befektetéseket eszközölni Magyarországon. De ha az állam továbbra is azt a meggyőződését követi, hogy ezután is érdemes támogatni a magyar mezőgazdaságot, akkor továbbra is élünk a lehetőségekkel. Hiszünk Magyarországon, mint mezőgazdasági országban. Mi már bizonyítottuk, hogy a támogatásokat nem csak megnyerjük, hanem a projekteket meg is valósítjuk, én, mint gazdasági, pénzügyi vezető ezt nyugodtan kijelenthetem.

TANYAFEJLESZTÉSI AZ ŐSTERMELŐI IGAZOLVÁNYOK TÁMOGATÁS MEGÚJÍTÁSA

Az idén további lendületet kaphat a 2011-ben megkezdett tanyafejlesztési program, miután 1,4 milliárd forintot különítettek el erre a célra a 2015. évi költségvetésben. A hét megye mintegy 700 települését érintő programra várhatóan 2015. áprilisától lehet majd pályázni, és előreláthatóan 150 tanya kaphat akár több milliós támogatást. A támogatás egyebek mellett a gazdálkodáshoz szükséges gépek beszerzésére, az őshonos jószágokból álló állatállomány gyarapítására, az adott tájra jellemző növények vetőmagjának beszerzésére, gyümölcsfák telepítésére vehető igénybe. A pályázatok elbírálásánál előnyben részesülhetnek az energetikai korszerűsítésre törekvő és a biogazdálkodást választó gazdák.

A tanyafejlesztés fokozott figyelmet érdemel, mert e sajátos létforma társadalomföldrajzi, tájképi különlegessége révén része a magyar nemzeti örökségnek, a nemzeti vidékstratégia kiemelt eleme. Hozzávetőleg 300-400 ezren élnek tanyasi környezetben és a nehéz körülmények miatt az elmúlt évtizedekben sokan elvándoroltak, a városokban, falvakban keresték a boldogulást. Ám az utóbbi években az elvándorlási folyamat megfordult, egyre több, önálló életvitelre, önállóságra törekvő fiatal költözik tanyára, elsősorban Szeged, Csongrád és Nagykőrös közelében.

A tanyafejlesztési program megvalósítására eddig 6 milliárd forint támogatás jutott. A támogatási forrás felhasználásával növekedett a megművelt terület nagysága, gyarapodott az állatlétszám, több tanyasi hűtőházat, tej- és sajtüzemet létesítettek, földutakat korszerűsítettek, több száz tanyán bevezették az elektromos áramot és kiépült a tanyagondnoki szolgálat.

Az agrártárca az idei év további fontos feladatának tekinti a Tanyasi Termék védjegy elterjesztését. A védjegy olyan termékekre kerülhet, amelyek garantáltan jó minőségű, helyben készült, az egészséges élelmiszerek választéka bővítését szolgáló különlegességek és rövid úton, a kereskedelmi lánc kiiktatásával kerülhetnek a vásárlókhoz. A minisztérium vizsgálja annak lehetőségét, hogy az alföldi tanyafejlesztési programot a következő években kiterjesztik más, főként dunántúli régiókra is, így például a kisalföldi, őrségi tanyák is megerősödhetnek.

2015. január 1-jétől már nem érvényesek a korábbi, zöld színű őstermelői igazolványok. Az őstermelői igazolványok kiadása és érvényesítése 2014-től a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarához (NAK) tartozik. A NAK még tavaly év közben jelezte, hogy azoknak a gazdálkodóknak, akik 2009. január 1-jét követően váltották ki az őstermelői igazolványukat (ez volt a zöld színű, régi típusú igazolvány), és azt 2014-ben nem cserélték le az új típusú barna színű igazolványra, 2014 végéig kérelmezzék az új igazolvány kiállítását. Az igazolvánnyal kapcsolatos eljárás a kamara tagjai számára ingyenes.

Mi a teendője annak az őstermelőnek, aki nem rendezte időben a cserét? Minél előbb fel kell keresni a falugazdászt, hogy ezt a hiányosságot pótolja. Az új igazolvánnyal ugyanis csak időarányosan lehet a kedvezményeket, jogosultságokat érvényesíteni. Például, ha valaki 2015. márciusában váltja

csak ki, akkor a 600 ezer forintos éves árbevételig járó adókedvezmény (az őstermelőknek eddig az összegig még bevallást sem kell készíteniük a tevékenységükből származó bevételről) csak időarányosan érvényesíthető, vagyis a márciusi példánál maradva, 600 ezer forint helyett csak 450 ezer forintos árbevételig lehet adókedvezményt igénybe venni.

Jelentős könnyítés, hogy az új igazolvány három évig lesz érvényes, és ez idő alatt csak akkor kell megújításukat elvégezni, ha megváltoznak a gazdálkodó adatai, vagy a gazdálkodás jellege, mérete. A gazdálkodók kizárólag az őstermelői igazolvánnyal, és a hozzá kapcsolódó értékesítési betétlappal, valamint a hitelesített adatnyilvántartó lappal tudják igazolni, hogy jogosultak az őstermelői tevékenységre és az ehhez kapcsolódó kedvező adózási feltételekre.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

AGRÁRTÁMOGATÁS - EGYSÉGES KÉRELMEK BENYÚJTÁSA

Várhatóan 2015 áprilisában nyújthatják be idei egységes elektronikus agrártámogatási kérelmeiket a kifizető ügynökségként működő Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz a gazdálkodók. Az egységes kérelmekben - ahogy eddig is - egyaránt szerepelnek majd a közvetlen kifizetésekhez és az agrár-vidékfejlesztéshez kapcsolódó jogcímek. A Földművelésügyi Minisztérium 2015 első három hónapjában jelenteti meg az új Közös Agrárpolitika közvetlen támogatásaihoz kötődő rendeleteket.

A közvetlen kifizetésekhez kapcsolódó tervezett rendeletek

1. Aktív gazda rendelet
2. Egységes kérelem rendelet
3. A termeléshez kötött támogatási jogcímek feltételeiről szóló rendelet
4. SAPS és ÁNT igénybevételi feltételekről szóló rendelet
5. Zöldítési rendelet
6. Fiatal gazda rendelet
7. Kisgazdaságok egyszerűsített támogatásáról szóló rendelet

A közvetlen kifizetések jogcímei közül az egységes kérelmekben kell majd igényelni a területalapú támogatást, amely a zöldítési komponens automatikus igénylését is jelenti. Szintén az egységes kérelemben szerepelnek majd a fiatal gazdák plusztámogatásai, illetve itt kell jelezni azt is, ha valaki a kisgazdaságok támogatásának egyszerűsített rendszerét választja. Az egységes kérelmek jogcímei kiegészülnek a területalapon nyújtható, termeléshez kötött jogcímekkel.

Az egységes kérelemben lesznek agrár-vidékfejlesztési jogcímek is:

Várható jogcímek, amelyeknél kifizetési kérelmek nyújthatók be

1. mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás
2. erdészeti potenciál helyreállítására nyújtandó támogatás
3. ültetvények korszerűsítéséhez, telepítéséhez nyújtandó támogatás
4. rövid vágásfordulójú fás szárú energiaültetvények telepítéséhez nyújtott támogatás
5. évelő, lágy szárú energiaültetvények telepítéséhez nyújtandó támogatás

6. agrár-erdészeti rendszerek mezőgazdasági földterületeken történő első létrehozásához nyújtandó támogatás
7. agrár-környezetgazdálkodási támogatás
8. erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatás
9. erdőszerkezet átalakításához nyújtandó támogatás
10. kertészeti ültetvények korszerűsítéséhez, korszerű ültetvények létesítéséhez nyújtandó támogatás
11. gyümölcs és kertészeti ültetvények korszerűsítéséhez, létesítéséhez 2011. évtől nyújtandó támogatás
12. nem termelő mezőgazdasági beruházásokhoz nyújtandó támogatás
13. erdei közjóléti létesítmények megvalósításához nyújtandó támogatás
14. erdőterületeket érintő tűzkárok megelőzéséhez nyújtandó támogatás

Várható jogcímek, amelyeknél támogatási kérelmek nyújthatók be

1. kedvezőtlen adottságú területeken
2. Natura 2000 gyepterületeken
3. Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás

FIATAL GAZDÁK TÁMOGATÁSA - LESZÁLLÍTOTT PONTHATÁR

A fiatal gazdák számára negyedik alkalommal kiírt pályázathoz kapcsolódó - a 2014. május 1. és 15. közötti időszakban beérkezett - kérelmek támogatási ponthatárát a kormány 103-ról 90 pontra csökkentette. Ezáltal mintegy nyolcszáz fővel több fiatal gazda részesülhet a gazdálkodás indulását megalapozó támogatásban. Az előző hétéves periódusban a fiatal gazdálkodó-

kat segítő, összesen négy támogatási körben mintegy 60 milliárd forint támogatás kerül kifizetésre, több mint 5000 ifjú gazdálkodó versenyképességének növelésére.

A Miniszterelnökség szerint a 2014-2020-as Vidékfejlesztési Programban is fontos célkitűzés a fiatal gazdák támogatása, amely hosszú

távon is erősíti a vidék munkahelyteremtő és -megtartó képességét, stabil jövedelmet biztosít a mezőgazdaságból élők számára. A mostani uniós ciklusban Magyarország közvetlen támogatási keretének maximum 2, továbbá a Vidékfejlesztési Program keretének várhatóan mintegy 6 százalékát a fiatal gazdák támogatására fordítja.

TÁMOGATÁSOK KIFIZETÉSE

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) a 2007-2013-as programozási időszak eddigi legmagasabb, 258 milliárd forintot összegű támogatás kifizetését teljesítette 2014-ben az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) társfinanszírozott támogatási konstrukciók esetében.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési beruházási jogcímeknél a Hivatal több mint 50 000 kérelemre 160,5 milliárd forint kifizetését hagyta jóvá. A mezőgazdasági támogatások közül a legmagasabb összeg, 52 milliárd forint, az állattartáshoz kapcsolódott. A forrást az állattartó telepek korszerűsítésére és technológiai berendezések beszerzésére használhatták fel

a sikeres pályázók. A vidékfejlesztési támogatásoknál falumegújításra és -fejlesztésre közel 10 milliárd forintot, a LEADER intézkedésekhez kapcsolódóan csaknem 29 milliárd forint támogatást fizetett ki az MVH. A terület és állatlétszám alapú jogcímeknél közel 27 ezer kérelemre több mint 40 milliárd forint kifizetése kezdődött el 2014 decemberében.

NÖVEKEDHET A HELYSZÍNI ELLENŐRZÉSEK SZÁMA

Az európai uniós mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatások ellenőrzési rendszere a 2014-2020-as támogatási periódusban változni fog. Miközben a kedvezményezettek közül többen számíthatnak átfogó helyszíni ellenőrzésre, az új rendszer jelentős kedvezményeket ígér azoknak az országoknak, ahol a kifizető ügynökség és a tanúsító nem talál lényeges hibát.

Az uniós támogatásokat kifizető ügynökségek - Magyarországon a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) - saját kifizetési ellenőrzéseit minden tagországban erre kijelölt tanúsító szervek vizsgálják, meghatározott előírások szerint. A magyarországi agrár- és vidékfejlesztési támogatások esetében a 2007-2013-as programozási periódusban ez az ellenőrző szervezet az egyik legjelentősebb - nemzetközi hálózattal rendelkező - könyvvizsgáló, adó- és üzleti tanácsadó cég volt. Az ellenőrző szervezet 2006 óta minden évben elkészítette éves jelentését az Európai Bizottság számára. A magyar uniós támogatási rendszer mindig jól vizsgázott, az éves jelentéseket lényeges észrevétel nélkül, első körben elfogadta az unió.

Az Európai Számvevőszék (ECA) szerint más országokban azonban nem működött ilyen jól a rendszer. Ezért az Európai Unió kénytelen volt szigorítani a kifizetések ellenőrzési rendszerét a következő program periódusban. (Az Európai

Unióban az agrártámogatások révén mintegy 400 milliárd euró áramlik ki a közös költségvetésből, ezért alapvető érdek, hogy a folyamatban minimálisra csökkenjen a hiba és a visszaélés lehetősége.) Magyarország esetében ez azzal jár, hogy a kifizető ügynökség által ellenőrzött tranzakciókból az eddigi évi 40 helyett legalább 120-at, de akár 600-at is, a tanúsító szerv a helyszínen újra ellenőrizni fog. Az agrártámogatási ellenőrzések éves száma természetesen majd attól is függ, hogy a leendő ellenőrzések során milyen eredményre jut a tanúsító szervezet. Amennyiben a tapasztalatok kedvezők lesznek, akkor az ellenőrzések száma az alsó határhoz közelíthet, ha viszont több lesz a problematikus eset, akkor a felső határ felé mozdulhat el. Az EU ugyanis előírja, hogy ha egy adott országban komolyabb jelentőségű, akár rendszerszintű hibát tapasztalnak, nagyobb számú ellenőrzést kell végrehajtani egészen addig, amíg az adott ország kifizető ügynöksége nem talál hathatós megoldást a kontrollmechanizmusok feltárt hiányosságainak orvoslására.

Az előbbiekhöz igazodva, a Közös Agrárpolitika (KAP) sajátosságainak megfelelően megnő az ellenőrzött időszak vizsgálatára szánt időkelet. Az adott pénzügyi évre vonatkozó tanúsító szervi ellenőrzés a pénzügyi évet megelőző október 16-a és a pénzügyi év október 15-e közötti időszakra vonatkozik. A vizsgálatokat azon-

ban meghatározott intézkedések esetén már a pénzügyi évet megelőző nyáron el kell kezdeni, és csak a pénzügyi évet követő februárban készül róla hivatalos jelentés. Egy pénzügyi év vizsgálata így akár másfél éves időszakot is érinthet a jövőben, ami jelentős koordinációs kihívás elé állítja majd mind a kifizető ügynökséget, mind a tanúsító szervezetet.

Az új ellenőrzési szisztémába beépítésre került egy bonus-malus rendszer is. Ha a kifizető ügynökség ellenőrzési kontrollstatisztikái több éven át alacsony szintű hibaértékről számolnak be, és azt a tanúsító szerv jelentése is alátámasztja, akkor - legkorábban 2017-től - a kifizető ügynökség az addig általánosan alkalmazott ellenőrzési mintát lejjebb viheti. Ha viszont a tanúsító szervi ellenőrzés több hiányosságot tár fel a kifizető ügynökség ellenőrzési rendszerében, akkor az Európai Unió Bizottsága, illetve az EU Számvevőszékének nagyobb számú közvetlen auditjára kerül sor. Vagyis az ellenőrzés ellenőrzésének ellenőrzése is fokozódhat a beépített automatizmusok következtében.

Az új ellenőrzési rendszer alkalmazása az európai uniós szinten kifejezetten jónak mondható magyar gyakorlatban várhatóan nem hoz alapvető változást, de 2017-ig a kifizető ügynökségek és a kedvezményezetteknek több helyszíni ellenőrzésre kell számítaniuk.

BIZTOSÍTÉKNYÚJTÁSI KÖTELEZETTSÉG ALÓLI MENTESSÉG

A 358/2014. (XII. 29.) Kormányrendelet alapján - a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 4/2011. (I. 28.) Kormányrendelet 33. § (8) bekezdés I) pontja és - a 2014-2020 programozási időszakban egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet 84. § (1) m) pontja értelmében

2015. január 1-jétől nem köteles biztosítékot nyújtani a kérelemre az a kedvezményezett,

amely rendelkezik legalább egy lezárt, teljes (12 naptári hónapot jelentő) üzleti évvel, és szerepel a hivatalosan közzétett köztartozásmentes adózói adatbázisban.

A támogatási szerződéssel vagy okirattal már rendelkező kedvezményezettek, akik már nyújtottak biztosítékot, formanyomtatványba foglalt kérelem benyújtásával mentesülhetnek a biztosítéknyújtási kötelezettség alól. A támogatási szerződéssel vagy okirattal még nem rendelkező kedvezményezettek, vagy akik eddig még nem nyújtottak biztosítékot, de arra egyébként kötelesek lettek volna, a támogatási szerződés megkötésekor, vagy az

első kifizetési kérelemmel - az előleget is ideértve - egyidejűleg kérelmezhetik a biztosítéknyújtása alóli mentesítést.

A kérelem alapján a támogató megvizsgálja a feltételeknek való megfelelést és dönt a biztosítéknyújtási kötelezettség alóli mentesítésről, továbbá intézkedik a már nyújtott biztosíték(ok) feloldásáról. Amennyiben a kedvezményezett a köztartozásmentes adózói adatbázisban nem szerepel, úgy a kérelem benyújtásával egyidejűleg vagy hiánypótlás révén a köztartozás-mentességét 30 nappal nem régebben kiállított adóigazolással is igazolhatja.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760

Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Hungary Kft. 2600 Vác, Nádas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető